

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาและข้อมูลจากส่วนต่างๆ มาสรุป และอภิปรายผล รวมทั้งผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

5.1 สรุปและอภิปรายผล

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจแหล่งอาชีพ วิเคราะห์ผลตอบแทน และสภาพการทำงานของเศรษฐศาสตร์บัณฑิต และศึกษารายวิชา โครงการกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของบริษัท

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และเศรษฐมิติ ส่วนที่สองเป็นการประมวลผลจากข้อมูลเชิงคุณภาพ

ลักษณะทั่วไปทางสถิติของข้อมูลพบว่า เศรษฐศาสตร์บัณฑิตเป็นชายร้อยละ 53 หญิงร้อยละ 39 มีอายุเฉลี่ย 26 ปี ได้งานทำหลังจากจบการศึกษาไม่เกิน 6 เดือนร้อยละ 66.3 มีแหล่งข้อมูลการสมัครงานที่สำคัญจาก ญาติและคนรู้จัก รองลงมาคือแหล่งข้อมูลจากสถานประกอบการรวมถึงอินเทอร์เน็ต ดังนั้นการที่บัณฑิตเข้าถึงข้อมูลการรับสมัครงานโดยตรงจากสถานประกอบการจะส่งผลให้โอกาสในการได้งานทำยิ่งสูงขึ้น กิจกรรมที่เป็นการสนับสนุนที่สำคัญคือการจัดตลาดนัดแรงงานให้นักศึกษาในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4

บัณฑิตมีการเปลี่ยนงานโดยเฉลี่ยประมาณ 2 แห่ง เมื่อเทียบกับเพื่อนร่วมงาน เศรษฐศาสตร์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีคุณสมบัติที่โดดเด่น คือ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ เรียนรู้และปรับตัวได้เร็ว หมั่นหาความรู้เพิ่มเติม และมีความคิดสร้างสรรค์

เศรษฐศาสตร์บัณฑิตร้อยละ 37.3 ทำงานอยู่ในองค์กรที่เป็นผู้ให้บริการมากที่สุด อันดับ 2 คือทำงานอยู่ในองค์กรที่เป็นผู้ให้บริการทางการเงิน ซึ่งข้อมูลนี้สอดคล้องกับแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ

ด้านลักษณะงานที่บัณฑิตรับผิดชอบพบว่า ลักษณะงานของบัณฑิตตรงกับลักษณะงานที่กรมการจัดหางานระบุไว้ อาทิ การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้า วิเคราะห์คู่แข่งทางการตลาด ติดต่อทำธุรกรรมกับต่างประเทศ จัดทำรายงานทางสถิติ สอบถามความพึงพอใจของลูกค้า และประมวลผล นำเสนอ วิเคราะห์และตรวจสอบงบประมาณของหน่วยงาน วิเคราะห์การลงทุนต่างประเทศ เป็นต้น

การวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับเงินเดือนของบัณฑิตพบว่า ผลการเรียนรู้ (GPA) มีผลต่อระดับเงินเดือนของบัณฑิต และพบว่า การฝึกงานของบัณฑิตในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ไม่มีผลต่อระดับเงินเดือนของบัณฑิต แต่มีผลกับการได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษจากองค์กรในการรับเข้าทำงานเมื่อเทียบกับบัณฑิตที่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกงาน

เมื่อพิจารณาจากลักษณะประเภทกิจการที่บัณฑิตทำงานกับรายวิชาที่ใช้ในการทำงาน พบว่า บัณฑิตที่ทำงานบริการด้านการเงินจะใช้ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ในการทำงานระดับมาก มากที่สุด รองลงมาคือ งานด้านการให้คำปรึกษา

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยการใช้วิชาต่างๆ ในการทำงานแยกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ วิชา	บริการ ด้าน การเงิน	ค้าส่งค้า ปลีก	ผลิต สินค้า	ให้บริการ	ให้คำ ปรึกษา	คะแนน เฉลี่ย
คณิตศาสตร์สำหรับนัก เศรษฐศาสตร์	2.15	2.17	1.55	1.81	2.13	1.96
สถิติสำหรับนัก เศรษฐศาสตร์	2.04	1.83	1.64	1.74	2.13	1.88
วิธีวิจัยทาง เศรษฐศาสตร์	2.08	2.00	1.36	1.94	2.38	1.95
โปรแกรมสำเร็จรูปทาง เศรษฐศาสตร์	2.11	1.83	1.27	1.94	1.88	1.81
เศรษฐศาสตร์จุลภาค	2.19	2.00	2.00	1.94	2.25	2.08
เศรษฐศาสตร์มหภาค	2.31	2.00	2.00	1.94	2.38	2.13*
วิเคราะห์และประเมิน โครงการ	2.23	2.00	2.55	1.90	2.25	2.19*
เศรษฐศาสตร์การเงิน และสถาบันการเงิน	2.69	2.00	1.91	1.74	2.13	2.09*
เศรษฐศาสตร์ระหว่าง ประเทศ	1.96	1.50	1.55	1.39	1.75	1.63
เศรษฐศาสตร์การคลัง	1.77	1.67	1.36	1.45	1.75	1.60
เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	2.23	1.83	2.55	1.84	2.25	2.14*
เศรษฐมิติ	1.77	1.50	1.27	1.55	2.00	1.62
คะแนนเฉลี่ย	2.13*	1.86	1.75	1.77	2.11*	

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยมีคะแนนเต็มเท่ากับ 3 คะแนน หมายความว่า บัณฑิตนำรายวิชา ไปใช้ในการทำงานมาก ถ้าค่าเฉลี่ยยิ่งเข้าใกล้ 0 หมายความว่าบัณฑิตนำความรู้จากรายวิชาไปใช้ในการทำงานน้อย การศึกษาพบว่าวิชาที่บัณฑิตนำไปใช้ในการทำงานมากที่สุดคือวิชาวิเคราะห์และประเมินโครงการ วิชาที่บัณฑิตนำไปใช้ในการทำงานน้อยที่สุดคือวิชาเศรษฐมิติ

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายวิชาพบว่าวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์บัณฑิตใช้มากในการทำงานประเภทคำนวณค่าปลีก วิชาสถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ วิชาวิธีวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค วิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค วิชาเศรษฐมิติ บัณฑิตใช้มากในการทำงานประเภทให้คำปรึกษา วิชาโปรแกรมสำเร็จรูปทางเศรษฐศาสตร์ วิชาเศรษฐศาสตร์การเงินและสถาบันการเงิน วิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ วิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง บัณฑิตใช้มากในการทำงานประเภทบริการด้านการเงิน วิชาวิเคราะห์และประเมินโครงการ วิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตใช้มากในการทำงานประเภทผลิตสินค้า

บัณฑิตร้อยละ 92.8 เคยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเป็นการเพิ่มโอกาสในการทำงาน

ทักษะที่มีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในระดับมาก ประกอบด้วย ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับมุมมองของนายจ้าง

5.2 ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากข้อมูลในการศึกษาเป็นข้อมูลของบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วเข้าทำงานในสถานประกอบการทันที รายวิชาที่ใช้ในการทำงานจึงเป็นรายวิชาเชิงประยุกต์มากกว่าที่เป็นเชิงทฤษฎี ซึ่งผลจากการวิจัยรายวิชาที่มีคะแนนน้อยไม่ได้หมายความว่าวิชานั้นไม่มีความสำคัญ เพราะรายวิชาเชิงทฤษฎีมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

ดังนั้นในการปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า ควรนำรายวิชาที่เป็นเชิงทฤษฎีคงไว้แต่อยู่ในกลุ่มของวิชาเอกเลือก เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่นักศึกษาที่ต้องการจะเรียนต่อในระดับสูง และมีรายวิชาในเชิงประยุกต์ที่เหมาะสมกับการทำงานทั้งภาครัฐบาล เอกชน รวมทั้งผู้ประกอบการ

การทำกิจกรรมถือว่าเป็นส่วนส่งเสริมให้บัณฑิตมีความมั่นใจ มีความรับผิดชอบ และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นการให้นักศึกษาได้ฝึกงานกับสถานประกอบการจึงเป็นประสบการณ์ตรงที่นักศึกษาจะได้รับก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งคณะฯ จำเป็นต้องสร้างเครือข่าย และให้ความมั่นใจกับสถานประกอบการว่านักศึกษาที่ไปฝึกงานนั้นมีคุณสมบัติที่เหมาะสม

นอกจากการฝึกงาน การให้นักศึกษาได้ไปศึกษาดูงานกับหน่วยงานภายนอก การฟังบรรยายพิเศษ จากบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญในสาขาอาชีพที่นักศึกษาสนใจ เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ และเตรียมความพร้อมได้

ข. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อมูลในการวิเคราะห์ถือว่ามียำนวนน้อย และเลือกใช้ข้อมูลเฉพาะบัณฑิตที่ทำงานหลังจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีเท่านั้น การวิจัยในอนาคตอาจเพิ่มข้อมูลของบัณฑิตที่เรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษาด้วยจะทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมบัณฑิตทั้งสองกลุ่ม รวมทั้งเปรียบเทียบกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ด้วย